

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij Francisci Lamberti Auenionensis

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Prima. Primo, duarum tribuum & templi euersionem, & quod nullus sit
Dei manum euasurus prænunciat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

COMMENTAR. CAPVT VIII. 75

et adulescentes, hoc est, omnes utriusque sexus, qui abiecerunt **DOMINI** fiduciam, sicut, hoc est, defectu ueritatis peribunt.

Qui autem potissima euerfionis Israel causa fuit, idololatria, ideo mox subiungit: **Et cadent** &c. Quasi diceret: Propter ipsam idolorum abominationem, sic cadet ipsorum regnum, ut nunquam sit restituendum, sicut neque fuit. Quid putas obsecro, o lector fuisse hoc iuramenti per delictum Samariae, crimen, quam quod toto miserabili errorum seculo obseruatum est, nempe, quod iurauit illic per idolum huius templi uel illius, et adseruimus dicta nostra testimonio mendaci, deo spreto. Ille iurauit in brachio Anthonij, alius in capite Iohannis, alius autem in aliud quiddam quod iuocauit, et in quod fiduciam habuit, quae in solum Deum est habenda, et qui solus est inuocandus. Et quis enumeraret abominationes, quae in hunc usque diem, sub Antichristo fuerunt? Quid nobis cum tot idolis? Profecto haec fuit potissima sanis praescriptae ratio, quod mendacium dileximus, et idola Dei uice coluimus, et nihilominus interim uoluimus pro credentibus haberi, non minus hypocrisis, quam factis Deo abominabiles. Idola autem nostra fuerunt, omnia in quae fiduciam habuimus, quam soli Altissimo debebamus.

CAPVT NONVM.

Summarium capituli. Primo, duarum tribuum et templi euerfio-

K 3 pli euerfio-

FRANC. LAMB. IN AMOS

pli euerfionem, & quod nullus fit Dei manum euasurus, prænunciat. Secundo, agit de captiuitate ipsarum tribuum, & de Domino insignia multa prophetai. Tertio, totius Israël's ingratitude[m] carpit. Quarto, adferit domum Iacob nunq[ua]m omnino conterendā. Quinto, prophetai aduersum incredulos, q[ui] sint disperituri. Sexto, Dauidis tabernaculum, quod cecidit, suscitandū prædicit. Septimo, prophetai de insigni gloria & abundantia populi Israël.

P A R S P R I M A.

Vidi Dominum stantem super altare, & dixit: Percute cardinem, & commoueantur superliminaria. Auaritia enim in capite omnium, & nouissimum eorum in gladio interficiam. Non erit fuga eis. Et qui fugerit ex eis, non saluabitur. Si descenderint usq[ue] ad infernum, inde manus mea educet eos: & si ascenderint usque ad cælum, inde detrahā eos. Et si absconditi, fuerint que in uertice Carmeli, inde scrutans auferam eos. Et si ceperint lauere se ab oculis meis in profundo maris, ibi mandabo serpenti, & mordebit eos. Et si abierint in captiuitatem coram inimicis suis, ibi mandabo gladio, & occidet eos. Et postquam oculos meos super eos in malum, & non in bonum.

Hæc uisio

HAec uisio est aduersum regnum Iuda, eius euersio=
nem praesignans. Vidit autem spiritu, Dominum
stantē super altare, scilicet holocaustorum templi
Hierosolymae, dicentē, hoc est, mouentē & excitātem eos,
per quos uoluit implere sequentia, nēpe Chaldaeos p quos e=
uersi fuere. 4. Reg. ult. 2. Para. ul. et Hier ult. Percute cardi=
nē, et cōmoueantur superliminaria, nō dubiū quin templi.
Per quod significatur, eiusdem templi ruina et destructio,
itiem uniuersae Hierosolymae. Huius autem praeccepti atq;
iudicij causam subdit, dicens: Auaritia enim est in omni=
um capite, hoc est, in uniuersis, ideo illos usq; ad nouissi=
mum gladio interficiam. Non intelligitur, quod omnes o=
mnino, sed quod ex omni conditione occidendi erant.

Non erit fuga eis, supple, tuta. Nam qui fugerit ex
eis, non saluabitur, sed in hostium manus cadet. Si descen=
derint & c. Per ea quae his quatuor uersibus habentur, si=
gnificatur, quod nullibi tuti & salui essent à facie irae Do=
mini, posteaquam illos perdere uolebat. Nam quò ibimus
à spiritu Dei, & quò à facie illius fugiemus? Psalmo. 131.
Vbiq; enim est, & omnia implet. Hieremie 23. Non est
igitur, qui de manu eius possit eruere. iob. 10.

Et si abierint, id est, cum abierint in captiuitatem, ibi
mandabo gladio, & facile ab eorum inimicis interficien=
tur. Hoc maxime de diuinæ legis contemptoribus capitur.
Indubie nimirum qui ex Israël timere Dominum, & in=
eum crediderunt, coram ipsis hostibus misericordiam in=
uenere. Liqueat enim ex circumstantijs prophetiæ huius,
K 4 quod

FRANC. LAMB. IN AMOS

quòd sit præsertim contra eos, qui à Deo per Idololatriam
& sermonum eius abiectiōnem fornicati fuerant. Proinde
de Tobias sanctus, & similes, coram Assyriorum Regibus
ac Principibus gratiam reppererunt, de quo & docuit fili-
um suum uir sanctus. Thob. 4. Noli timere fili. Pauperem
quidem uitam gerimus, sed multa bona habebimus, si timu-
erimus Deum, & recesserimus ab omni malo, ac bene fece-
rimus. Et Tobie tertio, Sara dixit in oratione sua: Hoc
pro certo habet omnis qui colit te, quia uita eius, si in pro-
batione fuerit, coronabitur: si autem in tribulatione fuerit,
liberabitur: & si in correptione fuerit, ad misericordiam
uenire licebit. Porro uterque, id est, tam Tobias quam Sa-
ra, erant ex Israëlitis, translatis à terra sua, & illorum
misertus est **DOMINVS**, nec mandauit gladio, ut
interficeret eos. Vides ergo, quàm uerum sit, præscri-
pta uerba de impijs & apostatis capienda, super quos,
non in bonum, sed in malum, oculos suos posuit, hoc est,
adfixit, & durissimis malis puniuit.

Obserua, ex eo quod Deus ait, se gladio interfectu-
rum, ab inferno, uel locis infimis & abditissimis, manum
suam israelitis à se apostatantes educturum ad pœnam,
detracturum è celo, locisue altissimis: scrutaturum in
montium uerticibus, & eos inde ablaturum: mandatu-
rum serpenti, ut mordeat: & gladio, ut interficiat. Exe-
iusmodi, inquam, locutionibus, ostenditur, quòd uniuersa
Deus operetur, & quòd, sicut habuimus suprà cap. 3. non
est malum in ciuitate, quod non faciat Dominus.

Pars secunda.